

HÉTFŐI NAPLÓ

Megjelenik minden hétfőn reggel. Előfizetési díj: egy évre 10000 K, félévre 5000 K. Jügoszláviában: egy példány ára 5 dinár

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII. Rökk Szilárd utca 3. szám
Telefon: József 8-96
Vasárnap este József 62-36

Tanulságok

A fővárosi nyomdai munkások majdnem négy hétig tartó sztrájkja vasárnap délnél békés megegyezéssel véget ért. A sztrájk megszűnése lehetővé teszi ismét a lapok megjelenését, a közvélemény informálását. Hétfőn a kora reggeli órákban zajos, élénk, eleven lesz az egész népe s a közvélemény négy héten át elnémított katonái újból szóhoz juthatnak s taníthatják, informálhatják, szórakoztathatják a nagyközönséget.

Bennünket s a nagyközönséget elsősorban ebből a szempontból érdekelt a sztrájk s ebből a szempontból örömmel köszöntjük a megegyezést. A megegyezés részletekérdesei a fővárosi lapokhoz tartoznak. Ok hivatalos anyag vonatkozásait likvidálják.

De közelről érdekelnek minket és a nagyközönséget a sztrájk erkölcsi vonatkozásai s úgy érezzük, hogy ehez szava kell hogy legyen a nagy közvéleménynek is, úgy érezzük, hogy a sztrájk morális kártevésének tanulságait le kell vonnia a sajtónak és a nagyközönségnek is.

Ez a sztrájk, mint bérharc, tipikus példája volt a tüke és a munka örök harcának. Tisztában kell lennünk azval, hogy ez a harc minden időben megvolt és fenn is fog állani. A tüke és a munka harca gazdasági kérdés, amelybe politikát keverni nem szabad, mert abban a pillanatban már nem egyetlen fegyverrel küzdő felek állnak szemben egymással.

A most lefolyt bérharcban hibáztak a Főnökegyesület s hibát követt el a munkásság is, mikor a tisztán gazdasági harcra politikát kevert. Kétszázötven hibáztak, amikor hű presztízs-kérdésből lehetnének tették hiteken át a megegyezést, holott mindkét fél szenvedte a sztrájk anyagi és morális veszteségeit.

De mulasztást követett el maga a kormány is. A kormány elmulasztotta a bérharc kezdő stádiumában a beavatkozást, illetve a megegyezés közvetítését. Sokszorosan hibáztott azonban akkor, hogy amikor beavatkozott, túllépett a célon s maga festett a gazdasági bérharc mögé politikai hátteret.

Am ma, amikor a sajtó újból megjelenik az utcákon, vessünk fátylat a közelmúlt azzal a tuddattal, hogy egyéni, sőt vállalati és munkássági érdekek fölött áll a nagy, a minden felett kiemelkedő érdek, az ország, a nemzet egyetemes érdeke. Ennek az érdekeknek a szolgálatában el kell némulnia minden ellentétnek, meg kell szűnie minden presztízs-kérdésnek, el kell tűnnie minden harcának, hogy a nemzet minden erőfeszítéssel a tüke és a munka állóvetett munkával álljon szolgálatába a legmagasabbnak: az országos érdek szolgálatában.

Véget ért a nyomdászsztrájk

Négy hétig szüneteltek a fővárosi lapok — Vasárnap délnél az érdekeltségek ratifikálták a megegyezést — A kollektív szerződés érvényét veszítte — Június 14-ig új kollektív szerződést kötnek — A megegyezés csak a béremelést érinti A belügyminiszter visszavonta lapbetiltó rendeletét — Főnök- és munkásérdekeltségek nyilatkoznak a Hétfői Naplónak Hétfőtől megjelennek ismét a fővárosi lapok

Vasárnap délnél, majdnem négy héten át tartó nyomdai munkásszünetelés után, a főnökegyesület és a munkásság megegyeztek a nyomdai munkások bérkérdésében ezzel a sztrájk véget ért. Hétfőn reggel ismét megjelennek a fővárosi napilapok és a közönség, mely négy héten át sajtó nélkül tengődött, újból hozzájut kedvece lapjaihoz. Ezzel megindult ismét az a vérkeringés az országban, mely négy héten át erődenül, beteg képtelen volt táplálni a nemzet erejét.

Végre is, vasárnap délnél, a Typographia helyiségében tartott ülés értekezleten, megegyezés jött létre. Ez a megegyezés egyelőre kizárólag a bérkérdésre vonatkozik, azval, hogy hogy az új kollektív szerződésre vonatkozó tárgyalások a legközelebbi időben megindulnak s ez az új kollektív szerződés lesz hivatott a főnökegyesület és a munkásság között fennálló függő kérdéseket rendezni.

A majdnem négy hétig tartó munka- és lapszünetelés egyes fázisairól az alábbiakban számolunk be olvasóinknak:

A négyhetes sztrájk

A nyomdai munkásszünetet az Athenaeum munkásainak április 17-én történt bérkövetelő mozgalmával indult meg. A lapkiadók szindikátusa a munkásság fellépésére azal válaszolt, hogy az összes lap-szünetet kizárta a munkából. Ennek következményeként április hó 8-án egyetlen fővárosi lap se jelent meg, de a nyomdai vállalatok nappali, illetve n. n. verkmunkásai folytatták a munkát.

A megindult egyezkedő tárgyalások rövidesen eredményre vezettek. Mintegy nyolc napig tartó munkássztrájk után a nyomdai vállalatok üzemeiben újból megindult a lapszede munka. A megegyezésnek a munkásság részéről az volt a feltétele, hogy rövid napokon belül a bérkéretető tárgyalások megindulnak.

Ezek a tárgyalások azonban elhúzódtak. A munkásság nyugtalanná várt a bérrendezésről. Egyszeres, úgyszólván váratlanul, az összes nyomdai üzemekben leállottak a munkából. Ez már sztrájk volt, a munkásság bérharcának megindítója. Ebből az alkalomból már nem

csak a lapmunkások, de a verkmunkások is beszüntették a munkát, a kattogó gépek elnémultak a főváros összes nyomdai üzemében.

A bérstrájk beköszöntével egyidejűleg megindult az egyezkedő tárgyalások is. Közvetlen ezek a tárgyalások tisztára a béremelés keretein belül mozogtak s ebben az időben úgy is látszott, hogy a tárgyalások eredményre fognak vezetni. Minden nap azonban újabb csalódást hozott. A szakszervezet vezetősége által létesített megegyezést a bizalmtestület visszautasította, majd április 26-án maga a sztrájkoló munkásság is szankcionálta a bizalmtestület döntését.

Ezután már bizonyosra volt vehető, hogy a bérharc teljes eredményességével kitör. A kormány, mely eddig csak mint közvetítő folyt be a tárgyalásokba, most köz-

vetlenül is beavatkozott s az április 26-án megjelent belügyminiszteri rendelet a fővárosban megjelenő összes időszakos lapok megjelenését tiltotta.

A belügyminiszter lapbetiltó rendelete nemcsak a sztrájk ügyére volt kedvezőtlen hatással, de a politika csendes víztükrén is erős hullámokat vetett. A szociáldemokrata párt a rendelet megjelenése után azonnal elhatározta, hogy az egész sztrájk ügyét, valamint a lapbetiltást, a nemzetgyűlés nyilvánosságra hozza. A szociálisták támogatott akciójában a polgári ellenzék is. Ennek megfelelően Scitovszky Béla, a Ház elnöke, az elmúlt péntekre hívta össze a nemzetgyűlést.

A nemzetgyűlés ülése lángra lobogtatta a szenvedélyeket, de konkrét eredményt nem hozott.

Eredményesen végződtek a tárgyalások

A nemzetgyűlés pénteki ülése — bár politikailag felkavarta a szenvedélyeket — kétségtelen jó hatással volt a sztrájk ügyében állandóan folytatott tárgyalásokra.

A kedvező hangulatot nagy leleményességgel használta ki Agai Béla dr. az Az Újság főszerkesztője s a Lapkiadók Szindikátusának elnöke, aki értesítéslünk szerint felkereste Peidl Gyula nemzetgyűlési képviselőt, a szociáldemokrata párt parlamenti frakciójának vezetőjét s arra kérte, hogy a munkásság és a főnökegyesület között közvetítsen újabb tárgyalásokat.

Peidl Gyula a kérésnek eleget tett s ennek megfelelően már szombatnap az alapelvben megállapodás jött létre. Ezt a megállapodást vasárnap délnél a bizalmi testület is ratifikálta.

A megegyezés alapelvei a következők:

1. A munkásság azonnal felveszi a munkát. Ennek megfelelően a főnökegyesület biztosítja a nappali munkásoknak a heti 90,000, az éjszaki munkásoknak a heti 100,000 koronás béremelést.

2. A béremelés négy hónapon belül éri el végső stációját. Ennek megfelelően a nappali munkások májusban heti 25,000, júniusban 20,000, júliusban 25,000, augusztusban 20,000 korona heti béremelést kapnak. Az éjszakai munkások bérrendezése annyiban különbözik a nappaliakétól, hogy ezek májusban heti 35,000 korona béremelést kapnak.

3. Minden sztrájkoló munkás megkapja a kizárás időtartama alatt elvesztett bére 50 százalékát.

4. A kollektív szerződés egyelőre érvényét veszti. Az érdekltek a közel jövő új kollektív szerződés kötéséről kezdnek tárgyalásokat, amelynek július 14-én kell érvénybe lépnie.

A megállapodásokat úgy a főnökegyesület, mint a Szakszervezet, illetve a bizalmi testület ratifikálta s ennek megfelelően a szakszervezet felszólította a munkásokat, hogy régi munkahelyeiken azonnal vegyék fel a munkát.

Rakovszky belügyminiszter: „A lapbetiltást természetesen visszavonom“

A nyomdászsztrájk megszűnésének híre már a délelőtti órákban elterjedt, bár a végleges döntést csak délnél hozták meg. Munkatársunk a döntés publikálása után kérdésként intézte Rakovszky Iván belügyminiszterhez aziránt, hogy a sztrájk megszűnésének következményeképpen visszavonja-e azt a rendeletét, amelyben az összes időszakos lapok megjelenését tiltotta. Rakovszky Iván belügyminiszter a következőket

mondotta a *Hétfői Napló* munkatársának:

— A lapbetöltést a nyomdásztrájk megszűnésével természetesen visszavonom.

— Mielőtt a döntésről értesültem, azonnal érintkezést kerestem az illetékes körökkel, hogy a lapok betöltését visszavonó rendelkezlet kiadhasson. Ezt az intézkedést, amely természetesen következménye a strájk megszűnésének, előbb megküldjük a fővárosnak. A felhatalos M. T. I. még ma délután közölni fogja az új rendelkezletet.

Mit mondanak az érdekeltek?

A *Hétfői Napló* munkatársa a Főnökegyesület vezetője részéről a strájk megszűnését illetően a következő információkat kapta:

— Ilyen nagyarányú s következményekben ennyire kiható strájból alig volt a nyomdásziparban. Örömmel kell tehát üdvözölnie mindenkinek a megegyezést. A Főnökegyesület minden időben készen állott a munkásság alkotmányos szerveivel a bérkérdésről hékésen tanácskozni s most se húzódott volna el ennyire a kérdés, ha a munkásság a szakszervezet útján állította volna fel a követeléseit.

— Most a bérkérdésben létrejött a megegyezés. A mostani egyezmény csupán erre vonatkozik. Kollektív szerződés ma nincs és e tekintetben újabb tárgyalások indulnak meg.

— Hiszik, hogy a kettő egymással szembeni lojalitással úgy a Főnökegyesület, mint a Szakszervezet a nyomdászipar és a munkásság érdekében egyaránt megtalálják a helyes kivezetési utat.

Rothenstein Mór nemzetgyűlési képviselő, a szakszervezet vezetője tagja ezeket mondotta:

— A strájk előzményei és lefolyása a nagyközönség előtt ismeretesebbek. A nyomdász munkások hétfőn munkába állnak. A bérkérdést rendezték. Az érdekeltek felek új kollektív szerződést is létesítenek, mely kollektív szerződésnek máj. 15-én tizenegyedikén életbe kell lépni.

— A strájk ideje alatt különböző vezérlők keringtek a szociáldemokraták és a fajvédők közös munkájáról. Erről szíveskedjék felvilágosítást adni — mondotta munkatársunk.

— Kérem — mondotta Rothenstein Mór — minden ilyen közsa hír hűbuzg. Mielőtt a munkaszervezet a munkáltatókat nem politikailag és nem felekezeti csoportosítja,

természetes, hogy ahol megkapta a kért fizetést, ott dolgozott a munkásság.

— Ami pedig azt a hírt illeti, miszerint akár én, akár más szakszervezeti vezető a Szózatot tárdeltük volna, valótlán. A szociáldemokraták és fajvédők tárgyalásából pedig csak annyit igaz, hogy Gömbös megkérdezett engem, hogy miként biztosíthatják lapuk megjelenését,

En kijelentettem, hogy ha megadják a kért fizetésemet, a nyomdászok kiszedik a lapot. Mikor Gömbös ezt megtette — mint a szakszervezet vezetője tagja —, magam is megjelentem a Szózat nyomdájában. Ennyi és semmi több nem történt közöttünk és a fajvédők között. Ez kizárólag gazdasági jelentőségű lépés volt. Ebben politikát belemagyarázni nem lehet.

Jönnek a mammutadók

Pesszimiztikus nyilatkozatok a kölcson hatásáról „Nagy kiábrándulás következik“

A szanalási törvények hatását politikai körökben igen különbözőképpen ítélik meg. Az ellenzéki politikuskok változatlanul kitarának sokat hangoztatott álláspontjuk mellett, amely szerint a külföldi kölcson terhei messze felülmúlják annak előnyeit. Erről a kérdésről

Rupert Rezső

így nyilatkozott a *Hétfői Napló* munkatársának:

— A szanalási törvények intézkedéseinek végrehajtása után

nagy kiábrándulás fog következni.

Az emberek csodát várnak és legfeljebb súlyos adóterheket kell majd elviselniük. A külföldi kölcson nem jelent a belső teherviselés kérdésében könnyebbedést, ellenkezőleg, nagy adókat és

olyan súlyos áldozatokat fog maga után vonni, amelyekről a közönségnek most még sejtelme sincs.

— A kormány, véleményem szerint, csak azért van szüksége kölcsonra, hogy az ország színe előtt hivatkozhassék majd momentumokra, amelyek adóemelést in-vovalnának. Nem is nagy adóemelés kellett volna és máris összehozhatta volna a 250 milliót, de ebben az esetben az adóemelés ódiuma a kormányra háramlott volna, így a kölcson ténye állandó okforrás lehet.

— Az akció egész eredményétől legfeljebb csak annyit várok:

— A korona talán (?) stabilizálódni fog.

Szakács Andó.

ezeket mondotta munkatársunknak:

— A szanalási törvények hatása elsősorban a kormány helyzetének megszilárdulásában fog megnyilvánulni. Az ország adófizető polgársága pedig ezzel szemben küzködhet majd a mammut-adókkal. A szanalási terv nem érhet el eredményeket, mert ahelyett, hogy a kiadásokat apasztotta volna, a bevételeket, tehát az adókat és a terheket emelte.

— A politikumot illetően örvedetesnek tartom, hogy a kormány hozzájárult a parlamenti ellenőrzés hatályosabbá tételéhez, mert így az ellenzéknek módjában lesz tapasztalatai alapján javaslatokat tennie.

Esztorgályos János:

— Minden egyes intézkedésnek meglesz a maga súlyos következménye. A szociáldemokraták a leg-súlyosabbnak látják a jövőt az adók és a lakáskérdés szempontjából. Mi jól ismerjük a háziurak természetrajzát és tudjuk, hogy minden erjükkel az aranyparitást kiharcolására törekzenek. Már most az a kérdés, hogy mivé lesz a kispolgárság, ha 40%-os jövedelmek mellett fizetési kötelezettségeinek már a 100%-a felé gravitálnak? Sajnos, nem kapjuk meg a kormánytól azokat a biztosítékokat, amelyeket a vita során ebben a kérdésben kértünk.

— Kétfelőlünk, amelyet még sokszor fogunk a Ház elé hozni, az, hogy az összes érdekeltégek meghallgatásával új lakbártörvényjavaslatot kapjunk, amelyben elsősorban a szociális szempontok jutnának kifejezésre. Kezdjük a lakások felszabadosítását a háromszobásnál nagyobb lakásoknál, azután az üzleteknél és csak a legvégén kerüljön sor a kislakásokra. Felfogásunk szerint a szabadforgalomnak 1928 előtt nem szabad bekövetkeznie.

Fővárosi
BEKETOW CIRKUSZ
Városliget Telefon 55-55.
A nagyszabású fenyves
májusi műsora!
Az összes szerződöttet művészek fölépítéssel a szenzációs esti előadás kezdete fél 8 órakor

MOZGÓKÉP OTTHON

UJ CORVINFILM!

Az Őrszem

Rudapesti történet 6 felvon. Rendezte **Balogh Béla**. Főszerepben Petrovich Szvetiszlav, Hajdu Ella, Komphy Gyula, Fenyő Emil, Kornai Bandi és Szécsi Ferko.

A KOKOTT

Tavaszi szemle

Angol híradó

Magyar filmhíradó

Előadások: 4, 6, 8 és 10 órakor

Parisien Grill

Olga és Teddy

Mary és Norton
Kitty D'orry, Herceg Jenő
Salanda Wilson

Dolly and Kitty Dorrain

Nelly és Rudi

Charlotte König

a berlini Staatsopera tagja m. v.

A pajkos

Mimi Shorp

Zsuffa István és Társai

angol gyapjúszövetek áruháza — Budapest IV. ker., Váci ucca 25. szám

Értesítjük n. b. vevőinket, hogy „First Class“ minőségű

angol és egyéb gyártmányú tavaszi divatszövegeink

már nagy választékban beérkeztek. Véteikényszer nélkül kérjük ezek megtekintését, hogy meggyőződést szeressen azon közismert tényről, miszerint választékunk minden igényt kielégítő, árulak minősége legelsőrendű, áraink a minőségekhez arányilva közismerten olcsók.

Üzletünk nagy forgalma folytán naponta összegyülemelő

3-4 méteres maradékokat

nagyon olcsó árban árusítjuk

Különleges autó-, Kocsi- és útitakarók nagy választékban

Massaryk a kisantról

Róma, május 3.

A Tribuna meginterjúvotta Massarykot, a cseh köztársaság elnökét, Massaryk mindenképp megígértette, hogy ősszel megint ellátogat, még pedig hivatalosan, Olaszországba.

A kis antantról így nyilatkozott az elnök:

— Bizonyos tekintetben a kis antant apja én vagyok, 1918-ban teremtetők meg Párizsban. A legvívóbb Németország mindig olyan állam lesz, amelynek erejével szembe kell állnia. A Berlin-Bagdad program csak elhalasztva van. És az osztrák-magyar monarchia összeomlásából alakult államoknak egy politikai és katonai formulát kellett találniuk, hogy a Drang nach Osten-nel szembeállhassanak. A kis antant negatív és nem agresszív rendszer. Franciaország programja Németországra való tekintettel természetesen megegyezik a kis antant programjával. De ez nem zárja ki azt, hogy a kis antant programja békes, ugyanezt kifejezték Párizsban is. A magam részéről nem hiszek egy közeli háború lehetőségében, mert Amerika kivételével minden állam meggyőződött. Magyarországról azt hiszem, hogy később csatlakozni fog a kis antantokhoz.

Túljegyzik a Nemzeti Bank részvényeit

Ezen a héten várják az amerikai jegyzéseket is

Szombaton alakult át a Népszövetség delegációja pénzügyi ellenőrző bizottsággá s ugyanaznap vette át dr. J. Smith főmegbízott a pénzügyminiszteriumban a bizottság számára berendezett hivatali helyiségeket. Magyar szempontból kétségtelesen kedvező benyomásokat hozott magával Mr. Smith Párizsból, ahol tanuja lehetett annak az érdeklődésnek, amely egyrészt Franciaországban közvetlenül, a londoni pénzügyi körök részéről pedig Párizson át közvetve nyilvánult meg a magyar Jegybank jegyzése iránt. A főmegbízott vasárnapon tett benyújtott látogatási alkalmával kifejezték is adott eme kedvező benyomásának, kijelentvén többek között, hogy a Nyugat összes mértékadó pénzügyi köreiből már kedvező visszhangra talált a Magyar Nemzeti Bank jegyzési felhívása s hogy a nemzetközi pénzügyi pillanatnyi helyzetele mellett előnyös a kölcsönkötvények külföldi piaciroszára.

A beföldi jegyzések, dacára annak, hogy a magyar sajtó heteken

keresztül némaságra volt kárhozva, az ország minden társadalmi rétegében mégis egyforma jegyzési kedvvel folynak és különösen a vidéki jelentések alapján remélhető, hogy a Jegybank alapját jelentékenny összeggel túl is fogják jegyezni.

Az Állami Jegyintézetben, tekintettel a tulhalmozódó jegyzési munkákra, vasárnapon is folyt a munka, mert az intézet ezental napról-napra pontosan akarja tájékoztatni a nyilvánosságát a részvényjegyzések egyes fázisairól. Az elmúlt hét végén már nagyobb arányokban jelentkezett a külföldi tőke is és egyedül Olaszország is már félmilliárd dollárt meghaladó összeggel vesz részt a jegyzésben. Mint értesülünk, erre a hétre várható az amerikai tőke részvétele is, mert bizonyosra vehető, hogy Amerika legalább is olyan mértékben fog hozzájárulni ehhez a vitális érdekű magyar ügyhöz, mint amilyen mértékben hozzájárult a többi kisebb állam segélyezéséhez.

Széljegyzetek

APA ÉS FIA. Változnak az idők. Nem csoda tehát, ha a közmondások tanulságait másként kell levonni. Az alma nem esik messze a fájától — mondják — és ime Gömbös Gyula — a fa — kijelenti, hogy munkájának gyümölcse — az alma —, a mai nemzetgyűlés távol esik tőle. „Keddem sajnálom azt az energiát, amelyet ennek a rendszernek létrehozására fordítottam” — mondotta az apa és ezzel lesújt kritikát akart mondani fiáról. Az egységes pártból. Korszakot jelentő, hatalmas kijelentés ez annak a Gömbös Gyulának a szájából, akit Bethlen István gróf miniszterelnök a kabátja ujjából fogva húzott vissza, amidőn felháborodásában nekiment a szocialisták és majdnem tetlegességre ragadtatta magát. Akkor Gömbös volt az üldözött és a szocialista párt az üldözőt vad, Bethlen pedig a mérsékelt és védelmező. Ma megcsérleődtek a szerepek: Bethlen üldöz és Gömbös védelmez... Változnak az idők...

AZ OPERÁCIÓ SIKERÜLT...

A szanalási javaslatok törvényerőre emelkedtek és ezzel benne is vagyunk már a talpraállítás munkájában. Súlyos napokat jósolnak az illetékes kormánykörök is, de azazl vizgatnak, hogy ezen az operáción mielőbb át kell esnünk. Az operáción adómelést, fokozottabb mértékű teherviselést és ezekhez hasonló idős dolgokat kell érteni. Kormányuk azt mondják, hogy csupán ilyen eszközökkel szanalódhatunk, mert csak így juthatunk el a szabad kereskedelem, a lakások felszabadítása, az export és import-talalk feloldása és több eféle földi javak boldogító utjára. Csak az a kérdés, hogy az adóanyagot elbirják-e a rájuk váró súlyos terhek. Az operáció sikeréhez nemcsak biztos kell, hanem erős, egészséges szervezet is szükséges, különben elmondhatják, hogy az operáció sikerült, de a beteg meghalt.

Kettős öngyilkosság a Ligetszanatóriumban

Két revolverlövessel agyonlőtte a menyasszonyát

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Vasárnap este a Nagy János utcában levő Liget-szanatóriumban szerelmi dráma történt. A sanatórium egyik férfi-alkalmazottja, revolverrel agyonlőtte a menyasszonyát, azután önmaga ellen fordította a fegyvert és életveszélyes sérülésekkel vitték a Rókus-kórházba.

A sanatórium sounterralmjében van a szolgaszemélyzet lakosztálya. Az egyik szobából este nyolc óra tájban négy revolverlövést hallottak. A szoba ajtaját, amely be volt zárva, feltörték: az ágyon vértócsában fekvőde holtan találták Vencel Mária háztartásbeli leányt. Fehér menyasszonyi ruha volt rajta, fején

mirtuskoszorú. Az ágy előtt a földön vérző mellet feküdt Tarr Sándor 20 éves szolga, aki revolverrel szíven lőtte a menyasszonyát, aki nyomban meghalt. Azután mellbőltötte magát.

Az ajtóra szegezve egy papírlapot találtak, amelyre ráírták, hogy közös elhatározással mennek a halálba, mert nem lehetnek egymásé. Az öngyilkosság előtt megvesoráztak, cigarettáztak és azután magukra zárták a szoba ajtaját. A súlyosan sérült fiatalembert a Rókus-kórházba vitték. A szerencsétlen leány holttestét pedig a boncnai intézetbe szállították.

Tolvaj orvosnövendék

A lopott ruhákat a Teloky-téren árusította

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A rendőrségen különös bünyűben tett följelentést Scholtz Simon orosházai gazdálkodó. A múlt héten két fiatalember járt Scholtz lakásán és az egyik álmondotta, hogy Budapest környékén téglagyára von és sok munkáséval dolgozik.

A gazdálkodó megkérte a fiatalembert, hogy a leányát, aki a fővárosba szeretne költözökni, alkalmazza felügyelőnek a téglagyárban. A fiatalember örömmel fogadta Scholtz ajánlatát és megegyeztek abban, hogy a huszonkétéves leányt felviszi Budapestre.

Másnap a leány összecsomagolta a dolgait és elutaztak Orosházáról. A két fiatalemberrel egy kupéban utazott és amikor a keleti pályaudvarra értek a leány a két fiatalembert egyszerre nem találta sehol sem. A leány meglepetését fokozta, hogy a fiatalemberekkel együtt eltűnt kofferje, amelyben ruhaneműi voltak és a ridikülig, amelyben negy és félmilliárd korona készpénz volt.

A leány, akinek sem rokona, sem pedig ismerőse nincsen Pesten, a pályaudvaron sirva fakadt és az utasok látva a leány helyzetét, pár ezer koronát adtak neki, hogy amíg az apját Pestre sürgőnyzi, no legyen néki. A leány sürgőnyére Scholtz Pestre érkezett és a két csalo fiatalembert följelentette a rendőrségen.

A leány az ellopott ruhaneműről részletes leírást adott és ennek alapján a detektívek a Teloky-téren elfogtak egy Kern Béla nevű fiatalembert, aki a leány ruháit ott eladásra kínálta. Kernt előállították a főkapitányságra, ahol elmondotta, hogy orvosnövendék és a ruhaneműket Ribár József hivatalnok barátjától kapta eladásra. Kern azért vállalkozott az eladásra, mert pénz nélkül van és nem tudott más módon anyagi eszközökhöz jutni.

Bélsimerte, hogy Orosházán is járt Ribárral, tulajdonképpen pedig egy szeszgyár megbízásából ügynöksékdítt ottan. A lopást nem ő, hanem a társa követte el. A megtévőd orvosnövendéket a rendőrség letartóztatta, a társát pedig, aki ismeretlen helyen tartózkodik, mindenfelé keresik.

Pénzt folyósít
LEX pénzforgalmi vállalat, Népszínház uca 22. Telefon: József 29-11.

XII. magy. királyi Osztályosorsjáték
66.000 sorsjegy
24.000 nyeremény
LEGNAGYOBB NYEREMÉNY SZERENCSES ESETBEN
1.000.000.000
EGYMILLIÁRD KORONA

1 jutalom: á 600 millió	6 nyer.: á 10 millió
1 nyer.: á 400 millió	2 " á 8 millió
1 " á 200 millió	5 " á 6 millió
1 " á 100 millió	14 " á 5 millió
2 " á 50 millió	3 " á 4 millió
1 " á 40 millió	31 " á 3 millió
1 " á 30 millió	71 " á 2 millió
3 " á 25 millió	145 " á 1 millió
2 " á 20 millió	420 " á 600.000
1 " á 15 millió	1490 " á 300.000
17040 nyer. á 400.000, 300.000 és 350.000 korona	4760 " á 200.000, 150.000 és 100.000 korona

Összesen: 8.179.000.000 korona az 5. osztályban
Első húzás május 13 és 15
A sorsjegyek hivatalos arai osztályonként
Negyed sorsjegy 10.000 korona
Fél sorsjegy 20.000 korona
Égész sorsjegy 40.000 korona
Sorsjegyek minden elárusítónál kaphatók!

ELSNER
női-divat nagyaruháza
Főület: Koronahéreg u. 10.
Fiókok: Calvin tér 7/L, Rákóczi ut 32, II, Fő uca 3.

Lakásberendezők és kárpitosok részére

Bretontüll fehér függönyre 100 cm.	23400
Bretontüll fehér függönyre, 300 cm.	75600
Bretontüll I. ecru függönyre, 300 cm.	135000
Függöny etamin aszuros és kockás, 150 cm.	59400
Gobelin bútorszövet, 120 cm.	234000

Francia nyomott bútorszövet, függönytüll, valencienne kelme, csipke-szövet, valódi cérna és flet-csipke nagy választékban.

A Vidám Színpad
áprilisi műsorának utolsó három előadása
Bajor Gizi, Boross, Békeffi, Pethes
stb. felléptével
Csütörtökön, 8-án
premier!
Májusi nagy revü!

Aranyparitások fizetését kérik a köztisztviselők

A KANSZ országos taggyűlése

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A Közzolgálati Alkalmazottak Országos Szövetsége vasárnap délután a Fővárosi Vigadó nagytermében Sétly Antal igazságügyi államtitkár elnöklésével országos tagértekezletet tartott.

Az értekezleten megjelent a kormány képviselőiben Balázs államtitkár, míg Homonnay Tivadar és Perlaky György nemzetgyűlési képviselők a tisztviselőblokkot, illetve az egységes pártot képviselték.

Sétly államtitkár ismertette a megjelent előtt a K. A. N. Sz. által néhány héttel ezelőtt a kormány elé terjesztett memorandumot, melyben a közzolgálati alkalmazottak oly arányú fizetésrendezést kértek, hogy fizetésük ez év július elsején elérje az aranyparitás nyolcvan százalékát.

Azután Javornitzky Jenő főtanácsos, vezértitkár terjesztette elő a tagértekezlet határozati javaslatát. A határozati javaslat egyetlen pontból áll. Kimondja, hogy

a K. A. N. Sz. aggályait fejezi ki arra az esetre, ha a kormány nem teljesítene a benyújtott memorandumban foglalt kéréseket.

Legnagyobb tisztelet hangján kéri a kormányt, hogy rendezze a közzolgálati alkalmazottak fizetését kielégítő módon. Ellenkező esetben az aggodolgozott köztisztviselői kar nem képes azt a munkát elvégezni, melyet a trianoni békeszerződés által sújtott ország teljes joggal követelhet tőle.

Homonnay Tivadar és Perlaky György nemzetgyűlési képviselők biztosították a tagértekezletet a

Keresztény Gazdasági Párt és az Egységes Párt támogatásáról, majd Andor Endre h. államtitkár indítványozta, hogy a K. A. N. Sz. forduljon Horthy Miklós kormányzóhoz és kérje a kormányzó támogatását.

Tovább árad a Duna

A napok óta tartó esőzések miatt a Duna mellékfolyói ismét megáradtak és a Duna minden szakaszán kiöntött. Az áradás Regensburgnál kezdődött és szakaszról szakaszra terjedt. Mint ahogy a jelenlegi áradás kisebb méretű, mint az első tavaszi áradás volt, különösebb veszélytől nem kell tartani.

A Duna Budapesten elsősorban az óbudai partvidéket veszélyezteti, azok mindig a legtöbbet szenvedtek az áradásoktól. A Római-fürdő környékének egy része ismét víz alatt áll és a Ketyegő malom környékén lévő villák területét valóságos víztereng borítja. A lőportárduló malom területén levő lakóházakat mindeddig még nem érte el a Duna, a lakók azonban minden eshető-

ségre készen biztonságba helyezték az ingóságait.

Az óbudai szivattyútelepen a gépeket működésbe hozták, hogy a terjedő veszedelemnek elejét vegyék. A pesti rakparton a Duna még nem érte el a part szintjét és valószínűnek tartják, hogy holnap ezen a váralapon apadás fog beállani.

TÁNCPALOTA ezelőtt

CERCLE des ÉTRANGERS

Igazgató: Kádár Miklós. Művész vezető: Seldi Albert. Karmester: Jatzkó Rezső

Original Bercsenyi Quartett — Prof. Max and Ernée Lenclos

Poldi & Boren

Pártos és Radó felléptével

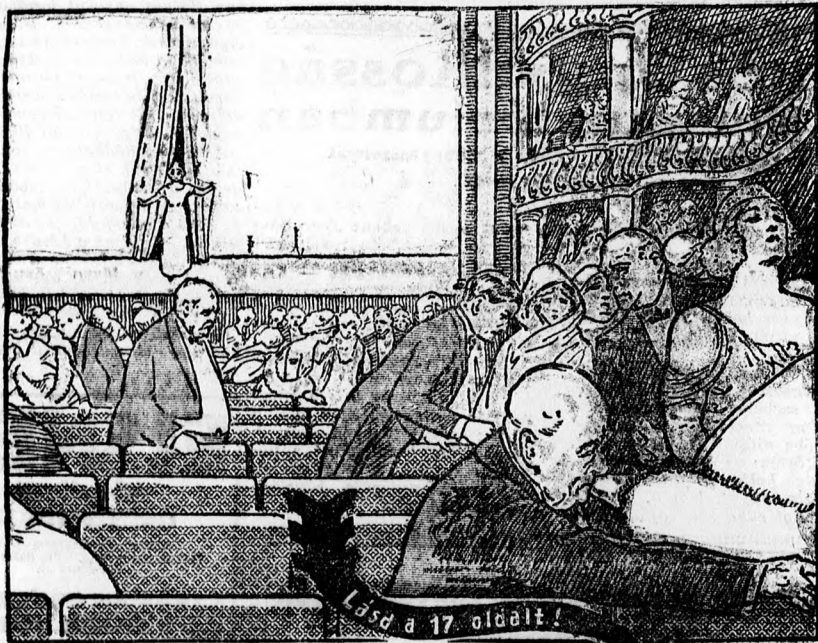
Sajtóháború

Harmath S. és H. Heidelberg énekes-trófaja

Bailey Brothers

Hansi Merkel
Szécsy Heddy

Fröhlich Károly a barban új módszerrel

... megtörtént... Mindenkinek szól, de ...

A fenti kép valóban gondolkodásra késztet bennünket. Negyven oldalas szép lapunk minden héten hoz ilyen és ehhez hasonló tanulságos képet. Tartalma más egyebekben is oly bő és sokoldalú, hogy mindenki mindig talál benne oly cikket, amely izlésének és érdeklődésének leginkább megfelel. Közlünk komoly és magas színvonalú elbeszéléseket, verset, tudományos cikkeket, regényeket, kacagató képeket. A fiataloknak mesével, fejtörő rejtvényekkel, rajztaufolyammal, lombfűrészmunkákkal, mintakartonokkal, a nőknek kézimunka- és szabásmintákkal kedveskedünk. Csodakottáink segítségével pedig bárki rögtön megtanul zongorán vagy orgonán játszani még akkor is, ha azelőtt halvány fogalma sem volt a kottáról. Lapunkból mindenki csak tanulságot meríthet.

Vegye meg teliát az

ALLER KÉPES CSALÁDI LAPJÁ-nak

megjelenő számát

a legközelebbi trafikban, könyv- vagy papírkereskedésben:

egész családja örömet fog találni benne!

Megjelenik minden héten pénteken.

Egyes szám ára 6000 korona.

LÁSZLÓ ÉS FEKETE
az ország
legnagyobb női- és férfi-
szövet-áruháza
Budapest,
VI., Koronaherceg utca 14-16. sz.

Tavaszi női és férfiszövetkülönlegességeink Anglia, Franciaország, Svájc stb. bevásárlási telepeinkről beérkeztek!

Cégünk az Irányában megnyitva bizalomnak megfelelően, mint mindenkor, ezuttal is a legjobbat, a legszebbet és a legértékesebbet nyújtja.

Áraink a cégünknel megszokott kiválóan finom minőségekhez viszonyítva, versenyen kívül állanak.

Ajánljuk tehát meglepetést keltő szövetkülönlegességeink megtekintését, melyeknek bemutatása a cégünknel szokásos előzékenységgel történik.

Férfi Fehérnemű Salon
PIJAMA

és fehérneműk hozott anyagból is méret szerint
Károly-körút 2. Telefon 178-89

Rendben folytak a német választások

Berlin, május 4.

Az eddig beérkezett jelentések szerint a választások mindenütt a legnagyobb rendben folytak le. A szavazásban való részvétel mindenütt rendkívül élénk. A szavazásra jogosultaknak eddig mintegy nyolcvan-nyolcvanöt százaléka élt szavazati jogával. A választások eredményéről még semmi hír nem érkezett.

Május 14-ike előtt nem ül össze a Ház

Politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek Bethlen István gróf miniszterelnök hőmélezővászárhelyi beszámolóbeszédére, amely előreláthatóan politikai programmal fog szolgálni a közeljövő számára. A beavatókat szerint a miniszterelnök hőmélezővászárhelyi beszámolója új orientációt kereső beszéd lesz és aranyhídat készít több baloldali képviselő számára az egység pártba való belépés érdekében. A kormányhoz közel állók tudni vélik, hogy Bethlen hőmélezővászárhelyi beszédében módot akar nyújtani a mérsékelt ellenzék vezető tagjainak arra, hogy az egységspárt platformjának bizonyos fokú revíziója után a kormányzópartba belépésnek. Bethlen természetesen csak olyan liberális politikusokra számít, akiknek a politikai életben sulyk van s akik a politikai és gazdasági konszolidáció körül érdemeket szereztek. Ily vonatkozásban különösen két politikusról: Ugron Gáborról és Rassy Károlyról beszélnek. A politikai életben egyébként semmi újság. A nemzetgyűlés május 14-én ül össze és a vámtarifát kezdi tárgyalni. A napokban Szilágyi Lajos aláírást gyűjtött a Ház újabb összehívásához, az új beadástól azonban több eltekintett. Így tehát csak május 14-én ül össze a parlament.

Pesthy Pál: „Végcélnak, hogy sohase legyen szükség Internálótáborra“

Az igazságügyminiszter elismeri, hogy az ellenforradalmi ítéletek igazságtalanok voltak

Bethlen István gróf miniszterelnök Esztergyósváros János, szociáldemokrata nemzetgyűlési képviselőnek egyik legutóbbi interpellációjára adott válaszában azt a kijelentést tette, hogy a zalaegerszegi internálótábor azonnal felszólítja, mielőtt a büntetőnovella törvényerőre emelkedik. A javaslatot még Nagy Emil készítette, az alaptervezetet átvette Pesthy Pál, az új igazságügyminiszter is, aki azonban előbb több módosítást eszközölt. Pesthy Pál ezzel a kérdéssel kapcsolatban a következőket mondotta az egyik külföldi lap tudósítójának:

— Azt akarjuk elérni, hogy a konszolidálódásnak az a folyamata, amely az országban megindult, többé senki által megzavarható ne legyen. A reform célja, hogy azok a panaszok, amelyek az ellenforradalmi hangulat és az ellenforradalmi törvénykezés folytán támadtak, orvosoltassanak. A reform életbelépésével

végcélnak az internálótábor felszámolása és egyáltalán a kérdésnek olyan rendezése, hogy

internálótáborra ezentul sohase legyen szükség.

— Ami a régi jogeseteket illeti, tény, hogy azokban az ítéletekben, amelyek a gyorsított eljárás szabályai szerint hoztattak, egyenlőtlenségek fordultak elő, hiszen nem volt megadva a felelősség lehetősége és a felső fórum ki egyenlítő jogszolgáltatása hi volt árvá. Ezt az igazság szempontjából jóvá kell tenni. A novella erre vonatkozólag megfelelő rendelkezést tartalmaz. Mindenekelőtt az emigránsokról és oly személyekről van szó, akik kevésbé súlyos deliktumokat követtek el. A novellában lesznek oly rendelkezések, amelyek ilyen esetekben is megengedik a felelősséget.

Pesthy Pál nyilatkozata méltán kelthet feltűnést politikai körökben, nemcsak azért, mert bejelenti az internálótáborok egyszerűsítését, hanem azért is, mert végre illetékesen elismeri, hogy az ellenforradalmi ítéletek igazságtalanok voltak.

Kállay Tibor a korona stabilizálásáról

Az értékreformnál fontosabb a valutarendezés — Csak a valutaprobléma megoldásával lehet a pénzérték iránt való bizalmat felbrazsíteni

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A szanálási törvényjavaslat nyomán a külföldi pénzügyi körök is hetek óta nagy érdeklődéssel tanúsítanak a magyar finansziális problémák iránt. Különösen a közvetlen szomszédállamok intérmek számos kérdést pénzügyi életünk vesztéséhez s a kérdések legnagyobb részét a pénzérték stabilizálására, illetve legelőször pénzügyi reformokra irányulnak. A külföldi érdeklődésre Kállay Tibor dr. legutóbb terjedelmes nyilatkozatot tett az értékprobléma kérdéseiről, amelyben a többi között a következőket mondta:

— A pénzértéknek olyan megreformálása, amely lehetővé teszi a külföldi pénzgységeihez való könnyebb hozzáimulását, kétségtelenül nagy előnyökkel járna. Ausztria részéről fejezik ki ki különösen azt az óhajt, hogy a magyar pénzértéknek ugyanolyan nívón stabilizáljanak, mint ők tették. Azt hiszem azonban

nem lenne helyes egyetlen állam pénzéhez sem hozzáidomítani a magyar pénzértéket, hiszen nemcsak Magyarország, hanem maga Ausztria is még az értékreform megalkotása előtt áll.

— Egyelőre tehát csak arról lehetne szó, hogy a magyar pénzt abban a magaságban stabilizáljuk, mint amilyenben az osztrák koronát stabilizálták. Ez kétségtelen nagyon fontos kérdés, de az a nézetem, hogy itt csupán átmeneti intézkedésekről lehetne szó, hiszen egész bizonyos, hogy idővel a két állam pénzértéke ugysis közös nívóra fog emelkedni.

— Ma sokkal fontosabbnak tartom ennél egy értékreform célravezető előkészítését; és itt is konstátalom, hogy eb-

ben a törekvésben is mindenképpen egyazon uton járunk Ausztriával.

A leg sürögősebbnek a valutarendezést tekintem, mert az a nézetem, hogy csakis ezen az alapon lehet a pénzérték állandóságába veteli hitét és bizalmat ismí felbrazsítani.

Az a körülmény, hogy a szanálási javaslatok folytán a papirkorona helyett a régi aranypénzértéket is kénytelenek vagyunk használni, még inkább ösztönöz teszi az újítás keresztülvételét, különösen azért, nehogy az aranyérték — amiféle azonban nem tudóságnak tartok — az ugyancsak használatban lévő moztani papírérték befolyása folytán túlságosan meggyökerezhessek.

Magyezem, hogy részemről egyáltalán nem tartom helyesnek az aranykorona régi pénzrendszeréhez való visszatérést.

Ugyanis kizárnak tartom, hogy egy másik állam — akár Ausztria is — a maga részére szintén elfogadná ezt a rendszert.

— Jómagam tökéletesen egyetérték abban, hogy a magyar pénzértéket lehetőleg közös nívóra kell emelni a többi államok pénzértékével, mégis hangsúlyoznom kell, hogy a közös nívóú pénzérték nem jelenti feltétlenül az egyenlő belső vásárlási értéket és is nem jelent feltétlenül egyenlő valutáris erőt a külfölddel szemben sem. Mégis

meg vagyok győződve arról, hogy a népszavazással egyetértésben megálapított szanálási javaslatok végrehajtása folytán és az abban foglalt takarékosági irányelvek alapján sikerül majd nemcsak a gazdasági vi-

szonyok belső stabilitását biztosítani, hanem költségvetésünk szoliditása révén iféle is oly mértékben tudjuk majd a bizalmat felbrazsíteni, hogy a külföldi tőka bevándorlása és nemzetközi összeköttetések létesítése folytán valutáris nehézségek nélkül tudjuk majd biztosítani külföldi kötelezettségjeink hiánytalan teljesítését.

Nagyarányú dollárhamisítást fedezett fel a rendőrség

A rendőrség bizalmas uton arról értesült, hogy egyes főszebzimományi üzletben és bankokban gyakran megjelenik néhány fiatalember, akik papírdollárokat kínálnak megvételre. Több cég vásárolt is az eladásra kínált ötvendolláros bankjegyekből, többben azonban gyanusnak találták a bankjegyeket. A bankjegyek szemfényvesztégy hasonlítottak az eredeti ötvendollárhoz. Csupán a belészóvott selyemszálak megtörése árulta el, hogy hamisak.

A rendőrségen vasárnap éjjel előállítottak két fiatalember, akik azonban letagadták, hogy a hamis dollárokat ők készítették volna.

A rendőrség feltéveze szerint a dollárokat egy olyan társaság készítette, mely a bankjegyek előállításához szükséges eszközöket Bécsből szerezte be és amely társaság tagjai nagy dollárhamisítás gyanúja miatt régebben a rendőrség őrzete alatt állottak.

A főkapitányságon eddig a két fiatalemberen kívül még három ember áll őrzetben. Hétfőre szenzációs fordulat várható.

Hármas villamosszerencsétlenség a Margitkörúton

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Különös és megrendítő tragédia játszódott le az esti órákban a Margitkörúton. Zsák József szobafestőtanonc sétálni vitte gazzája, Sternberger Armin két kislányát, a hat éves Erzsikét és a négy éves Evikét. A kisebb gyermek kiszaladt az úttestre és Zsák József reménytelenül észre, hogy alig néhány lépésre robogva közeledik egy villamos.

Odaugrott és el akarta lökni a sinekről a kis gyermeket. A járdán maradt másik gyermek azonban odaszaladt és ijedetten megfogta a fiú kabátját. Így, egybefogva ütötte el mindhármut a villamos.

A két gyermeket a Fehérvárszerkórházba, a bátor inasgyereket pedig életveszélyes sérüléssel a Rókusórházba szállították.

Lysiform

Hamisfogat 100.000 Ft.
Aranyat, ezüstöt, briliánt, ékszeri, legdrágábbban vessz
Ivancsics ékszerész, VIII. Buross u. 75

TABARIN

VIII. Rákóczi út 63. — Telefon J. 21-16

Elekj Annus, Hites Olga
Német Nándor
Simal Pista

VIII-ik Adolf

Harmath Imre énekes-táncos bluetje

5 Holland Mädel's
amerikai táncocport

Evelyn és Rosetty
vampirtánc

Gál Lilly, Balogh Hus

2 Helios 2
oroszi táncoktató

Terézkörúti Színpad

Teréz-körút 46. Telefon 62-54

Minden este
Nagy Endre
Salamon Béla
felléptével a kiváló májusi műsor
Kezdeté 8 órakor.

Egerváry és Társa szobrász- és lakberendezési iparvállalata
Budapest VIII. Úlló út 53/B
Telefonhívó: József 102-36
Festésékek és kárpátok művészi díszítések és garnturák állandó készletben

Ne vegyen raglánt, felöltőt, férfiruhát **Schnur Henrik** kiraktat. Budapest, Rákóczi út 15. szám

HIREK

— Fehér madarak. Négy hosszú-hosszú hétfő süketen, némán töltongett a szürke város. Furgo rikkanások, karszalagos, bádorgszámos fu-károlok nem vitték futva, kiáltva a várkapokat, csak itt-ott szerénykedtek, szegyenkeztek a székséglapok. A nyomdák ültök-koptak székreényei-ben láradtan, unottan jeküdték a szürke olombetűk. Az éjszakai Pest Vaszerén nem kopogott bele a esendbe az éjszaka késő munkás-vándorainak lépése. Nem bandukol-tak a hűvös tavaszi éjszakában, fel-gyűrt kabátgallérral az éjszaka nisdágról, az éjszaka nyomdászai. Reggel nem várta a közönséget új hírekkel a sok újság. Ma reggel az-án újra odarepültek a fehér ma-larok a közönség közé. A kora haj-nali órákban belesüvített a esendbe a rikkanások szava: Hétfői Napló! Hétfői Napló! És újra szállnak

repülnek a fehér újság-madarak, a fekete olombetű-tollas fehér mada-rak.

— A Képzőművészek Új Társasá-gának bemutatkozása. Új művész-társaság mutatkozott be vasárnap az Ernst-Múzeumban, melynek tag-jai mind jól ismert, érdemes kép-visezői a magyar piktúrának, ille-tve szobrászatnak. A nevek nem újjak, de az irány, amelyet követ-nek és amely nagyrészt közös ki-indulópontból ered és azonos célok felé törekszik, a mérsékeltén vett u. n. Új Művészet törekvéseit tárja elénk az egyes képeken is, de ma-gában az egész tárlat összességében is. Rippl-Rónai József és Vaszary János állanak ennek a művész-társaságnak az élén, akik sajnos, kevés számú, de annál frappánsabb művekkel szerepelnek. Rippl-Rónai egy maréknyi párizsi naplójegyzet mutat be, Vaszary pedig a régi-nél is frisebb és pompásabb szín-hatásokat ad. Az impresszionizmus

és a vakmerőbb Irányok kedvelői teljes műélvezetet nyernek Perlrött Csaba Vilmos, Kmetty János, Már-fy Ödön, Szőnyi István, Czizány Dezső és Sobotka Imre képeiben, valamint Medgyessy Ferenc skulp-turájában. Egry József Beethoven-feje megrázó vízió gyanánt hat, míg Beck Fülöp, Vedres Márk, Czöbel Béla, Aba-Novák Vilmos, Csorba Géza, Pátzar Pál és Varja Oszkár néhány intim hatású finom munká-ival szerepelnek. Az új magyar mű-vészi törekvések együttes bemutatá-sa igen szerencsés formában nyert megoldást az új társulat meg-alakításával.

— Az adócsaló szörmekereskedő. A pénzügyi hatóságok nemrégiben megállapították, hogy Kemény Her-mann szörmenagykereskedő egy 182 milliós fényüzési adótétel alá eső eladott áru fejében járó 18,200,000 korona fényüzési adót nemcsak hogy nem szolgáltatta be a kintestárnak, de a vételt be sem vezette könyvei-

be. Ugyancsak rájöttek arra is, hogy egy 107 milliós cladás után járó közönséges forgalmi adót, 3,160,000 koronát is visszatartotta. A pénzügyi hatóságok az ügyész-séghez, amely az ügyben most kö-szíti el vádiratát. Az ügyész, te-kintettel arra, hogy Kemény Her-mann üzleti könyveibe csak azért nem vezette be ezeket a tételeket, hogy ezzel a kintestárt megkárosít-sa, adócsalás címén emelt vádat a kereskedő ellen. Az iratok vádat a büntetőtörvényszékhez kerülnek, amely az ügyben nem sokára kitűzi a főtárgyalást.

— Garázdalkodó részeg kocsis. Pász-t Lajos kocsis ittas állapotban vágta-ban hajította teherkocsiját a köbányai uton és elgázolta az uttest közepén dolgozó Gábor Ágoston utcaseprőt. Mikor a kö-zelben posztoló rendőr megállást intet, egyenesen nekihajított. A rendőr csak nagy erőfeszítéssel tudta megfékezni a garázda kocsiát. Letartóztatták.

ALAPÍTOTT
1850

MAGYAR KIRÁLYI UDVARI SZÁLLÍTÓ

ALAPÍTOTT
1850

SEMLER J.

Az ország legnagyobb szövetáruháza

J. SEMLER

London, 14 Golden Square

Nyári ujdonságai

férfi- és női szövetkülönlegességekben

megérkeztek!

Legolcsóbb áron árusításuk megkezdődött

„COVERCOAT” és selyemfényű „BURBERRY”
kelmék legnagyobb választékban. Autó-, kocsi- és utítakarók

Óriási forgalmunk folytán sok ezer maradék

Nyárról és őszi-ről visszamaradt szövefeinket
mélyen leszállított áron kiárusítjuk!

Főüzlet: Bécsi ucca 7. (Deák Ferenc ucca sarok)

Fióküzlet: Koronaherceg ucca 9

Letartóztattak egy szélhámos árendőrfogalmazót csalásért, sikkasztásért és okirathamisításért

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A rendőrség tegnap letartóztatta Kanderer István állásnküli fiatal embert, aki mint rendőrfogalmazó számos csalást követett el. Kanderer többnyire rendőrtírszi uniformisban járt és az éjszakai mulatóhelyek állandó vendége volt. Kanderer, aki előkelő családból származik, gyakran feljárt az artisták egyesületébe, ahol különböző ürügyekkel íres artista igazolványokat csinált ki és ezekkel követte el a csalásait.

Azoknak az artistanőknek, akik az artista vizsgát nem tették le, igazolványokat hamisított és ezeket letétkényi összegért adta el. Tancosnőknek szintén artista igazolványokat ígért, ezekre magas előlegeket vett fel, az igazolványokat azonban nem adta át nekik.

Közel negyven feljelentést adtak be ellene, többek között az Artista Egyesület is, amely végre rájött

Kanderer csalásaira. A detektívek azonban Kanderert nem találták sehol sem, mert időközben megszökött Budapestről. Szombaton az egyik karóslut megjelent a főkapitányságon és azt mondta, hogy megállomoda, hogy a családja Budapestben rejtőzködik. A detektívek Kanderert tegnap végleg meg is találták az Esplanade szállodában, ahonnan előlították a rendőrségre.

Kanderer beismerte a csalásokat, amelyből fényűző életmódot folytatott. A rendőrségben megállapították, hogy Kanderer éveket ezeltől rendőrdíjnok volt és szabálytalanságok miatt elbocsátották. Azóta mint árendőrfogalmazó szélhámos-ságokból élt. Kanderer Bécében is hasonló csalásokat követett el, melyekért a bécsi rendőrség körözi. A szélhámos fiatalembert beismerő vallomása után letartóztatták és átkiszérték az ügyészség fogházába.

— Három pofon 300.000 korona. Bibó Dénes, volt hadnagy, akinek nagy szerepe volt a kommunai utáni időben, ma egy autogarázs tulajdonosa. Az autótulajdonos a napokban inságot, a kis Hajdu Antalt, háromszor felpofozta. Az inságok szílei könnyű testi sértés vétségé emélen feljelentést tett Bibó ellen, akinek ügyét tegnap tárgyalta Csilléry dr. büntetőjárásbíró. Itéletére azonban nem került sor, mert Bibó fájdalomdíjat a három pofonért 300.000 korona kárterítést fizetett az inságoknak.

— Fuvarlevélhamisításért letartóztattak egy terménynyakereskedőt. A rendőrségre nemrég feljelentés érkezett Molnár Béla terménynyakereskedő ellen, aki a panasz szerint hamisított fuvarlevelek alapján 400 métermáza tengerit adott el s erre 50 millió korona előteget vett fel. Molnár, amikor kiballagták a rendőrségen, azzal védekezett, hogy egy kisvárdai kereskedőtől kapja értecskésítést végett a fuvarleveleket s közbenjárás díj fejében a kereskedőtől mindössze 10 millió koronát kapott csak a felvett 50 millióból. A rendőrség egyidejűleg házkutatást is tartott s Molnár irodájában 4 darab kitöltetlen, a Devizaközpont nevére kiállított s bélyegzővel és aláírásokkal ellátott blankettát és egy bélyegzőt talált. Ez adatok alapján család és közokirathamisítás bűntette címén Molnár letartóztatták és átkiszérték az ügyészség Markó ucai fogházába. A soros vizsgálóbíró a tagadásban lévő nyakereskedő ellen elrendelte az előzetes letartóztatás fentartását.

— Büntett feldiszerése miatt vádat emeltek Kiss Jenő ügyvéd ellen. Néhány héttel ezelőtt egyik munkásszolgálaton Kiss Jenő dr., a szociáldemokrata párt jogvédő irodájának vezetője, nagyobb beszédet mondott, amelyben ezeket hangoztatta:

— A munkások szolidaritásnak vallják magukat a politikailag behatózítottakkal és az emigránsokkal.

A gyűlésen jelen volt rendőrkapitány felbuzsáskította a szónokot és feloszlatta a gyűlést. Miután Kiss Jenő dr. beszédéről gyorsírói jegyzetek készültek, a rendőrség ezeket áttette az ügyészséghez, amely büntetés és bűntető feldiszerésének végett címén Kiss dr. ügyvéd ellen megindította az eljárást. Az ügy iratait a büntetőjárásbíróhoz tették át, ahol Csilléry dr. büntetőjárásbíró május hó közepén fogja tárgyalni az ügyet.

— Ha Meinl mintakakaóit még nem használta, tegyen egy próba-bevásárlást. Gyermeknek és felnőtteknek, egészségeseknek és betegeknek egyaránt a legjobb tápszert

— Masaryk fia lesz a csehek londoni követe. Mint Prágából jelentik, Kýchall, Cseh-Szlovákia római követét legközelebb visszahívják. Helyére dr. Mastny, az eddigi londoni követ kerül, akinek helyét viszont az elnök fiával, Jan Masaryk követ-ségi tanácsossal töltik be.

— Ötszázmillió adócsalás. Tízdeci körökben tavaly élenk felűntést kellett az az adócsalási eljárás, amelyet a pénzügyi hatóságok Havas Adolf egyezményes bank és tőzsdébizományos ellen folyamatosan tettek. Havasnál ugyanis váratlanul megjelent a pénzügyi hatóságok emberei és vizsgálatot tartottak, amely meglepetészerű eredménnyel végződött. Kiderült, hogy Havas a remisszeorjaitól átvett és lebonyolított tőzsdéi ügyletek után járó 7% pro nulla forgalmi adót a girónál nem fizette be, hanem az ügyleteket részint esztróképen jelentette be, legtöbb esetben pedig el sem könyvelte s ilyenképpen közel 500 millió koronára erejéig káposztotta meg a kincseit. Megállapították a vizsgálat azt is, hogy Havas ügyfelei által a forgalmi adót megfizette s így tudatosan tartotta meg magának a milliós összegeket. Havas azzal védekezett a vizsgálat során, hogy tisztviselői hanyagsága idézte elő az egész bajt, azonban a kihallgatott alkalmazottak mind ellene vallottak. Az ügyben Havas egész vagyona bünyői zárlatot rendeltek el, közben azonban Havas egyezkedési ajánlatot tett a pénzügyminiszteriumnak s a tárgyalások még folyamatban vannak. Ettől függetlenül az ügyészség már elkészítette Havas ellen vizsgálati indítványát, amelyben család bűntette címén indítványozza ellene a vizsgálat elrendelését. Az indítvány tárgyában a napokban dönt a vizsgálóbíró.

— Újabb merényletvér Harden ellen. Berlinből táviratozzák: A múlt esztőrtőkön ismeretlen tettesek újabb merényletet kíséreltek meg Harden ellen. Harden jelenleg külföldön tartózkodik. A mondott napon késő délután Harden grunelavé villájá elélt egy autó állt meg és kiszállt belőle három férfi. Csengettek a kertajtón és az egyik azt mondta a csengetésre kijött insáknak, hogy 6 Kóchi szabómester és Harden rendelle ide ruhacsinnaltatás céljából. A három látogató az ins nem eresztette be. Utóbb kiűnt, hogy az az állítólagos szabó nem mondott igazat. Berlinben csak egy Kóch nevű szabómester van, aki telefonon kijelentette, hogy a látogatóról nem tud. Alapos tehát a gyanú, hogy a három idegen férfi valami ürügy alatt be akart jutni Harden villájába, hogy ott újabb merényletet kövessen el.

— Népmozgalmunk a világháború alatt. Most jelent meg az 1913—1918-i háborús évek népmozgalmi statisztikája, amely érdekes adatokat és megállapításokat tartalmaz a népmozgalmi ágakban a világháború folytán bekövetkezett változásokról. Nem csekély érdekesség egy bír példán az a tény, hogy a házasságok és a születéseknek pendkívüli világháborús esikének átal a európai államok sorában a legutolsókkal közé kerültek. Ez annál figyelemreméltóbb, mert népünk nagy házasságkötési hajlandósága és magas születési száma révén a világháború megelőző békés években csak némely balkánállam által megelőzte a legelső sorában állott s a háború után azok közé ismét visszakérült. A halandóságunk háborús emelkedése szempontjából érdekes a fertőző betegségek háborús terjedésére vonatkozó nemzetközi összehasonlítást ismét, mely szerint nemesak a latinfluenza, hanem a torokgyík, a hasi fluza és számos más járvány is emelkedett arányokkal szerepelt a békés évekkel szemben nemesak nálunk, hanem a külföldön is.

A SLENT ISTÁV
Porter
Sör-t

utánozni lehet,
de elérni sohasem!

arany márka
és nem lehet utánozni.

Vigyázzon a
„Dréher” névre

Jó tanács!

legbiztosabb,
leghasznosabb
töbkebetekítés,
ha azonnal beköltöztethető
családi

házat
vagy
telket

vesz Budapestben, mert
ingatlanoknál csak ez
tízszáz igazán áremel-
kedés:

Bővebbet a tulajdonosoknál:

BÉKESI RT. Budapest VII. Almassy-ter 8.
Telefon József 124—98.

SZAKORVOSI rendelő
vér- és nemibetegok
kezelésére.
EZÜST SALVARIAN-OLTÁS. — Rendelés egész nap
Rákóczi-utca 32. I. em. I. Rókusai szemben.

Lakására jövök venni hasz-
nálható
rúházt, fahémműt cipőt, stb. **Friedman,**
Rókk Szilárd-utca 22. III. 19. Telefon József 62-48.

Hamisítogat minden bűn-
tett árul-
dásban veszek.
Platinát, ar-
nyat, ezüst-
díszanyagot a leg-
magasabb
napi áron.
Gross Antal
József körút luxusházom, főmezőt,
Máshoz ne tévedjen!

Műfogpótlások
legelőcsbb napi árban
részletfizetésekre is

VIII, Gyulay Pál uca 14
Amerikai rendszerű fogorvosi
rendelőintézet

Palfánás mittever tács póras
ellen legbiztosabb
szer az epegyógy-
szagban és Cometo-
arcviz

Szeplő májolt és bőrszineződés
ellen egyetlen szer a
Pigment-kezelés

Szénol a hamos arcot frissé,
üdvés, ráncosra teszi

Mindenemü szépségáhibák szakszerű kezelése
Beszerzhető:

Frakk és szmoking
öltönyök kifészenés, keveset használt
öltönyök legolcsóbban kaphatók.
Bármilyen férfiruhákat, ál-
dában ve zok. **Frost A. Lajos**, VI.,
Szerecsen-utca 47. Telefon 203-26

**Frakk-
és szmoking-öltönyök**
fekir mod-és frakköltönyök. Kifészenés és
eladás. Skalle Testvérek hályogzó szabóság
IV Hajo uca 3. Telefon: 199—04

A HÉT KÖZGAZDASÁGA

Korányi pénzügyminiszter Párisban a kölcsön elhelyezéséről tárgyal

Kállay Tibor nyilatkozata a kölcsönügyi helyzetről Minden remény megvan a kölcsön elhelyezésére Smith Jeremia csak a jövő héten kezd meg az érdemleges tárgyalásokat

A szanálási törvényjavaslatok megszavazása óta a kormány a külföldi kölcsön plazszirózásán fáradozik. Az idő rendkívül sürget, mert a népszövetség által öt félévben megállapított rekonstrukciós időszak 1926. július 1-én lejár és így már vége felé járunk az első félévnek anélkül, hogy a külföldi segítségnek egy csekélyke részét is megkaptuk volna. Smith Jeremia, a népszövetségi főbiztos már napok óta Budapesten tartózkodik, de mindezekig nem volt semmiféle érdemleges tárgyalás Smith és a magyar kormány között. Smith Jeremia ugyanis eddig csak bemutató látogatásokat tett a kormány egyes tagjainál és csak a jövő hét folyamán kezd meg a tervezett végrehajtásának ellenőrző munkáját. A szanálási tervezet egész felépítése a külföldi kölcsön megnyerésén alapul, minden attól függ tehát, mikor folyósítják az első kölcsönösszeget, vagy előleget. Munkatársunknak az elmúlt hét

folyamán a külföldi kölcsön ügyben alkalmá volt beszélgetést folytatnia Kállay Tibor dr. volt pénzügyminiszterrel, aki a következőket mondotta a Hétfői Napló munkatársának:

— *Közvetlenül semmi befolyás sincs a kölcsönügyi intézésére. Ugy vagyok értesülve, hogy már folynak a tárgyalások a külföldi kölcsön elhelyezéséről. Utódom, Korányi Frigyes báró, aki búcsúlátogatások és visszaküldött levelek bemutatása céljából napokig Párisban tartózkodott, előkészítő tandokozásokat folytatott a plazszirózásról.*

— Véleményem szerint minden remény megvan arra, hogy a Magyarországi talpraállításhoz szükséges és az erre a célra a népszövetség által is megállapított 250 millió anyarkorona a külföldi pénzpiacokon rövidesen elhelyezhető lesz.

megelőző adóhátralékokat 6500 korónán alapon kell kiszámítani, ha azokat 1924 június 30-ig ki nem fizetik.

A tőzsde közgyűlése. A tőzsde május 10-én megtartandó rendes évi közgyűlésének egyik legfontosabb tárgya az új tőzsdetanács megválasztása. Az egész választási akció Nagy Andor tőzsdetanácsos vezetői, akinek intézkedésére hétfő este hat órára a Tőzsedeklubban összehívták az első érdemleges értekezletet. Erre mintegy 800 tőzsdetárgykapot meghívót — persze tekintet nélkül arra, hogy az illetők tagjai-e a klubnak — és gondoskodás történt arról, hogy az összes tőzsdéi érdekeltségű csoportok az értekezleten megfelelően képviselve legyenek. A tanács pedig a maga kelendő tiztagú bizottságot küldött ki (Bettelheim Mór, Bing Gyula, Fleissig Sándor, Frey Kálmán, Hoch Henrik, Krausz Simon, Munk Péter, Nagy Andor, Paupera Ferenc, Politzer Sándor), amely az értekezleten érintkezésbe lép a tőzsdetagokkal, hogy a hatvan jelölt személyben megállapodjanak. Ezt a listát aztán egy kedre összehívandó általános értekezlet elé terjesztik.

Közgyűlések. Az elmúlt négy hét alatt, míg némaságra voltunk kárhoztatva, bankintézetünk és vállalatunk egész searege tartotta meg évi közgyűléseit, amelyről szóló és a nagyközönséget érdeklő közlemények eddig nem kerültek a nyilvánosság elé. Rövid vonásokban, az adatok tömörítésével következőben regisztráljuk közgazdasági életünk idevonatkozó híreit:

A Magyar Általános Hitelbank rendes közgyűlése az igazgatóság jelentését, valamint a zárszámadást egyhangúlag jóváhagyta. Az igazgatóság előterjesztés alapján elhatározta: a 9660 millió korona összegű tiszta nyereségből, tartalékalap dotálása után és jötekkonysági, valamint az alkalmazottak jöletintézményeinek céljaira szolgáló részek megszavazása után részvényenként 5000 korona osztalék folyósítása.

A Magyar Létszámító-és Pénzügyi Bank rendes közgyűlése elhatározta, hogy a kimitatót 4.966.393.983,77 korona tiszta nyereségből az 1923. üzletévi 54. sz. szelvény 200 koronával kerül beváltásra.

A Magyar Olasz Bank Rt. elhatározta, hogy a kimitatót 3.025.468.573,95 korona tiszta nyereségből az 1923. üzletévi 4. sz. részvényzelvényét 600 koronával dotálja.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár 52. rendes közgyűlése az igazgatóság összes javaslatát jóváhagyta és elhatározta, hogy 2.588.388.696 koronával kimitatót nyereségből a tavalyi 250 koronával szemben részvényenként 3000 K (300%) osztalék fizetessék ki.

A Budapest-Léptővárosi Takarékpénztár Rt. közgyűlése elhatározta, hogy az 551.272.043 koronát kitevő tiszta nyereségből a tartalékalapnak 3.450.000,000 koronára való kiegészítése után a tavalyi 30 koronával szemben idén 250 korona (125 százalék) osztalékot fizet.

A Magyar Agrár-és Járódekedő Hitelbank rendes közgyűlése elhatározta, hogy a kimitatót 1.012.815.085 K tiszta nyereségből részvényenként 800 K, azaz 400 százalék osztalékot fizet.

A Magyar Német Bank Részvénytársaság évi rendes közgyűlése az elmúlt ötévi részvényenként 1000 korona, azaz 100% osztalék kifizetését határozta el. A közgyűlés egyúttal elhatározta az alapítóknak 508 millióról 1200 millióra való felemelését. A közgyűlés az igazgatóság tagjaivá választotta Dastwyler Alfredet, a Dastwyler & Cie. zürichi bankház beltagját, Frey Leót, a Zentrale Landwirtschaftliche Genossenschaftsverbände der Schweiz vezérigazgatóját és Passer Andor h. vezérigazgatót.

A Fővárosi Bank-és Váltóület Rt. XII. rendes évi közgyűlése a zárszámadáson kimitatót 216.655.630,50 K tiszta nyereségből az összes részvények után 200 korona osztalék kifizetését határozta el.

A Magyar Vasúti Forgalmi Részvénytársaság XXVII. rendes közgyűlése a mérleg szerinti 824.561.611,88 korona tiszta nyereségből 500%-os osztalék, vagyis részvényenként 1000 korona fizetése határozta el. Az igazgatóság Erdélyi Vince igazgatóhelyettes urat műszaki igazgatóvá és Kármán Dező urat elővezetővé nevezte ki.

A Magyar Általános Közszolgálati Részvénytársulat évi rendes közgyűlése tartalékok és jölet alapok bő gyarapítása mellett 25.000 koronás osztalék kifizetését határozta el.

Salgótarjáni Közszolgálati Részvénytársulat. A társulatnak 54-ik rendes évi közgyűlése az igazgatóság valamennyi indítványát egyhangúlag határozta elmeite. A 72. sz. osztalékzelvény 6000 koronával kerül beváltásra.

A Gisella Gösmalom Rt. közgyűlése elhatározta, hogy részvényenként 2000 korona osztalék (tavaly 100 K) fizet. Egyben Gárdos Ferenc és Katona István főtisztviselőket elegyzőzőknek nevezte ki.

A Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaságnak báró Ullmann Adolf főrendiházi tag elnöksége alatt tartott közgyűlése részvényenként 5000 K osztalék kifizetését határozta el.

A Körösnémeti Erdőipari Rt. évi rendes közgyűlése részvényenként 120 koronára (60 százalék) osztalék fizetését határozta el. A közgyűlés elhatározta továbbá, hogy a jelenlegi alaptörvény pénzügyminiszter engedélyje alapján svájci frank névértékű alaptörvény változtatás át és ehhez képest 25 darab régi részvény egy darab 8 svájci frank névértékű részvényre cserélteik be és az ilyen átalakított svájci frank névértékű alaptörvény egymillió svájci frankra emeltetik fel.

A következő tőzsdéi hétnek negy értékűletti napja lesz: hétfőn, kedden, szerdán és pénteken. E periódusban a fizetnapja május 23-ike. Csütörtökön szünetel a börze és e napon likvidálják a gróiban a három napos husvéti néf ületet. E kasszanapra még hétfőn délután 4-6 óráig lehet értékpapirokat leszállítani.

A pénzpiacokon szombati prompt tételekben csütörtöki lejáráttal fel százállásra volt kifutalt. Rendes heti pénzt (május 8-tól 15-ig) 1,25 procent offeráltak, míg májól május 15-ig másfél százalékos követeltek. Pénz irásai mennyiségben áll rendelkezésre és úgy látszik, hogy a piac a lefolyt héten összeszorított különféle esedékesek okozta feszültségben már tüszett.

A gróba szombaton benyújtottak az a heti ügyletek jegyzékét a május 15-iki fizetnapon való lezármánny. Mindössze körülbelül kétezereszer ötlet jelentettek be.

Az állami kölcsönfelig-tartozásokra május 6-tól 12-ig bezárólag ürtőtt befizetéseknél minden 100 tagárkörönát 125 papirkoronával számítanak.

A Láng L. Gőggyár Rt. szombaton megtartott közgyűlése hozott határozat értelmében az 1923. évi szelvények 6-6-5-6-6 kezdve darabonként 2000 koronával kerülnek a Magyar Általános Hitelbankba beváltásra.

Ermek árat: Egykoronás 6700, kétkorónás 13.400, háromkorónás 18.000, sikorónás 35.000, tízkorónás 185.000, huszkorónás 370.000, dukát 180.000 korona darabonként.

Néma sajtó - elnémult tőzsde

Hosszu, szűnni nem akaró hetek hallgatása után az első nyomtatott héti országos hírlap kiváncsi beleszólásába a nagy halotti elmúlásba, későbbi tepsedébe, amely urrá lett a tőzsde felett. A hírszolgálat szűntetése, az események gyors regisztrálásának elmaradása különösen sorvaszó hatással volt a tőzsdére. Közgazdasági életünk erősen érintett különösen hivatalos és nem hivatalos események egyébként is erősen befolyásolták a tőzsde kialakulását, de mindezeket kibátásában még fokozta az a sajnálatos körülmény, hogy a sajtó bizdított, intő és megnyugtató szava nem találhatott utat magának.

Négy hét alatt míg a sajtó szűntetelti volt kénytelen, valóságos gyásos hangulat borult a tőzsdére. Megfosztva egyik ártó elemétől, nem tudott életre kelni és csak egyik napról a másikra való tengődés volt az, amit a szabadságtéri hatalmas palotában tapasztaltunk. Mindaz, amit ezen idő alatt a tőzsdén láttunk és hallottunk, világos bizonyítéka volt annak, hogy élet és áralakulás sajtó nélkül egyáltalán el sem képzelhető.

Es most, amikor visszaillesztünk mindarra, ami a kénszerű némaság ideje alatt történt, minden kibívál, minden bajjal, minden ötletánnal szemben lényegesen tompítani kell kritikánkat, mert éppen annak rovására óhatunk mindent írni, hogy — nélkülünk csak bukdácsolás volt a tőzsde egész élete. Tessük ezt abban a reményben, hogy most már, amikor hangosra lett a mi szavunk is, a tőzsde is új életre fog kelni és erős fellendüléssel mindat be fogja hozni, mit az elmúlt négy hét alatt elmulasztott.

Az ötletadás, a buzdítás, a serkentés nemes munkáját kézzelvalójuljuk, miként ezt a multiban is mindig teljesítettük. A tőzsdén a sor, hogy ezen okulva, felrúza magát tepsedései és végre-valahára — termelő munkát produkáljon.

Sam a belföld általános közgazdasági helyzete, sam a külföldi piac alakulása nem szolgálat okot arra, hogy a

tiel vagyunk, amikor a bécsi piac is kezd kivergődni a frank-kontramín súlyos következményeiből, amikor a szabad verseny kialakulásának minden lehetősége kezd kibontakozni.

Invenciózus, ötletgazdag, váltakozó szemlélt és feltétlenül bizakodó tőzsdére van szükség.

Egész közgazdasági életünk fejlődése késégzetlenül rendkívül fontos az, hogy

a tőzsdével szemben a teljes bizalom álljon lemet helyre.

Ehez pedig mindenképpen szükséges az, hogy az összes illetékes faktor, akinek a tőzsde életére beleszólása vagy befolyása van, fogjon sürögősen össze és teremten végre

egészséges levegőt a tőzsdén.

Ha a tanács, mely tisztújítás előtt áll és a tagok össemzése és irányban haladéktalanul meg fogja tenni a kötelességet és lemondván a pillanatnyi hasznok apró gyönyöreiről, az egyetemes kérdéseket fogja ténykedésében szem előtt tartani, úgy kell, feltétlenül bizom, hogy erős fellendülés következnek el a tőzsde életében.

Az adók aranyparitásának kiszámítása. A hivatalos lap vasárnapi száma közli Walko Lajos ideiglenes pénzügyminiszter rendelkezését arról, hogy a felhatalmazási törvényadta jogánál fogva az adó aranyparitásra amelését a következőképpen kell kiszámítani: 1924 január hóban teljesített befizetéseknél az anyarkorona egyenlő 6500 papirkoronával; 1924 február havában 7000; 1924 március havában 13.000; 1924 április havában 16.000 papirkoronával. Az 1924. évet

Teljesen üzletellen

volt a vasárnapi magánforgalom. Tényleges üzletkötés egyáltalán nem jött létre. Szórványosan a következő arányokak jeinettek: Magyar Hítel 600, Ostrák Hítel 225, Salgó 710, Kőszén 3500, Csuk 3300, Georgia 590, Rima 142, Ganz 3900, Ganz Villamos 1800, Jelszolg 183, Hazal 4900, Pallas 208.

Ma, amikor az állami szanálási akció össze térsen intézkedésein nagyrészt

Ha pótkávért használsz, ósdárolja ott, ahol a legjobb pörkött kávékeveréket kapja:

Mein!

üzletiben!

BRILLIANSOKAT
gyógykezelés, népszerűség, népszerűség, népszerűség
veszék Székely Eszter, Népszöveg 57
(Teréztemplommal szemben)

SZÍNHÁZI HÉT

Fedák Sári direktor lesz Amerikában

Fedák Sári ebben az esztendőben most jtszik utoljára magyar színpadon. Szeptemberben hajóra száll, átmegy Amerikába és csak a jövő évben tér vissza újból Budapestre. Fedák Sári jövő tevérlől a következőket mondja munkatársainknak: — Az „Antónia”-t végigjártam, éleget teszek a Zsardánnyal között szerződésnek, azután elutazom Budapestről, hogy megidőgassam édesanyámat, akit bizony már régóta nem láttam. Augustus vége felé jövök csak haza, hogy megkezdjem amerikai utam előkészítet. Nekem különben nem igen akad gondom, mert az a derék Hódossy mindent elintéz helyettem. Még négy hónap vándorlás el az indulás napjától, de a hajójejj már a kezében van. Erre sincs gondom.

— Eppen most kaptam levelet Amerikából. Azt írják, hogy az amerikaiak érdeklődéssel várják érkezésünket. Erre rá is akarok szolgálni és rövidesen megkezdem az Emőd—Sirmay-operett tanulást, hogy amire megérkezünk, ha dimomból felköltönek is, tudjam szerepemet. Az operett nagyon szép lesz. Gondolom, jó szolgálatot tesz majd a magyar ügynek.

— Mikor jövök haza? Magam sem tudom. Hódossyéknek terveik vannak velem. Azt akarják, hogy vegyem át az egyik amerikai magyar színház vezetését. Nem lehetetlen, hogy vállalom. Végre én is direktor leszek. Akármint is alakuljanak azonban a viszonyok, dlandul amerikai lakos sohasem leszek és mindig visszatérek majd az én drága pesti színházaimhoz.

Somlay Artur

büntetését elengedi a Színészszövetség

Emlekeztetés még az az incidens, amely a múlt esztendő télen történt a Magyar Színházban. A vörös marta egyik előadásán. Somlay Artur a darab főszereplőjét megsértette az egyik díszletmunkás és mert a sértésért a művész nem kapott elégtételt, előadás közben, az első felvonás után otthagyta a színpadot és eltávozott a színházból, úgyhogy egy másik színésznek kellett hirtelen beüzennie Somlay árva szerepébe. Az eset után a Színészszövetség fejelemli bírósága hosszú tanácskozás után Somlayt egy évre eltiltotta a szerepléstől. Somlay egyébként maga is úgy nyilatkozott, hogy nem hajlandó többet színpadra lépni és megváltik örökre a színháztól.

Somlaynak ez az elhatározása nagy megütközést keltett színészkörökben, ahol az a meggyőződés alakult ki, hogy az ilyen kiváló tehetségnek nem szabad elzárkózania a színpadtól s bár az ítéletet, amelyet Somlaynak igen súlyos cselekedete vnt maga után, mindenki igazságosnak tartotta, azon kezdtek gondolkodni, miképpen lehetne Somlay büntetését felfüggeszteni. Közben azután Somlay Arturban is

más elhatározás érelődött meg és leszerződött a Renaissance Színházhoz. Arról azonban természetesen szó sem lehetett, hogy színpadra lépjen és így szerződésének helyénre csak attól a naptól kezdődhetett, amikor a büntetés ideje lejárt.

Most azután beavatott körökben arról beszélnek, hogy a Színészszövetségtől kegyelmet kérnek Somlay Artur számára és a büntetés felfüggesztését kérik, hogy Somlay akadálytalanul fölléphessen a Renaissance Színházban. Értesülésünk szerint a feljelentő Beóthy László is Somlay Artur mellé állott, amennyiben a vezérigazgatóknak is az a véleménye, hogy Somlay Artur izmos tehetségének megnyilatkozásait nem szabad elzárni a közönség elől.

A zöld lift

Bemutató a Renaissance színházban

Az amerikai bohóság nálunk ma már ritkaságszámba megy, pedig még nemrégiben is állandó zuflowt lázaz ünnepekké azt a színdarabot, amely Newyorkból került át hozzánk. Az amerikai bohózat egészen különleges típust képvisel. Nem olyan finom, mint a francia, nem olyan izmos, mint a német, kevésbé burleszk, mint az angol, mégis felveszi a versenyt mindezekkel, mert fordulatának gazdag változatosságában egyik sem mulja felül az említettek közül. Ennek a megállapításnak igen jellemző példaként mindjárt megemlíthetjük a Renaissance-Színházban most színrekerült „Zöld lift” című vígjátékot amely Avery Hopwood tollából került a színpad világába.

A „Zöld lift” kacagató bohóság, bár nem született az ígadalom csillagzata alatt, mégis el kell ismerünk azt a jó tulajdonságát, hogy amit várunk tőle, megadja: kacagtat. És mi más kell a mai napokban! Mi egyebet várhatunk attól a darabtól, amelynek könyvére a szerző közelebbi meghatározásként a bohózat jelzőt írta fel. A Zöld lift hágom igen jó órást ajándékozott a közönségnek, amely hálás tapsokkal honorálta a téméred, ötletes fordulatot pompásan megjátszó színészeket, akiknek élén Bérczy Ernő, ez a nagyon tehetséges és már nem egyszer szép sikert aratott színész áll. Öntudatos, groteszk játéka fölüyes pontossággal találja el az amerikai stílus egyéni izét és eszagon jókedve egyszerű keretet adott az előadásnak, amcnynek sikerében velezosztott Eszterházy Ilona, Kálmán Sári, Nagy Margit, Buzá Győző, Somló István és Bodnár Ferenc. Az amerikai vígjátékot Karintny Frigyes ötletesen fordította.

Bp. 20—620

A történetnek, amely itt következik, az az előfenné, hogy Sallveszter éjszakai egyik operettszínházunk primadonnája és táncoskomikusa szörnyen összeveszték. Az összeveszés olyan súlyos természetű volt, hogy a mosolygós arcu művésznő az örökké jökevdű táncoskomikus azóta nagy haragban élnek egymással és csak a színpadon beszélnek, a színházon kívül olyan komolyan elmennek egymás mellett, mint ha a világ legadázobb ellenségei lennének. Teltek-múltak a hónapok, a harag szikrái még mindig izzón villogtak a két színpadban és bár a színház bentfentesel mindent elkövettek, hogy a művésznőt kibékítsék a művészzel, a fardozás nem sikerült. Amit azonban a jó barátok nem tudtak keresztülvinni, rendbehozta az a világozó 20—620, ami nem más, mint a fiatal táncoskomikus új autójának száma.

A Bp. 20—620 sebesen vágatott a minap a liget felé. Bigott, puffakolt, trombitált, füstölgött és kerek jó kedvvel gurult az Andrássy út fufurkoltján. Gondtalanul szaladt az autó, egyezsere a Balza uca sarkán hirtelen kigyanyarodik egy nagy, komoly, méltóságos zárt Mercedes-kocsi és zsupsz, behorohan a kis 20—620-ba. Szerencsére a gyorsaköz soffer sebesen lefezte a hatalmas kocsi és így csak a sáfároók ölekeztek egymásba. A kis autót tulajdonosa, a táncoskomikus vezette, akinek szemét hatalmas pápaszem fedte, a Mercedes-kocsi bájos utasán pedig sűrű fától volt, úgy hogy a két utas bizony nem ismert egymásra.

A 20—620 udvarias tulajdonosa kiugrott kocsijából, odament a Mercedes-kocsihoz és bosszánatot kért a kis kellemtelenségért.

— Ezer bosszánatot kérek — mondotta — de hát istenen, ilyesmi gyakran előfordul.

— Oh kérem, nem tesz semmit, — felelte a Mercedes utasa, fő, hogy nem lett nagyobb bajunk.

— Tyű, de ismerés ez a hang! — gondolta az egyik utas.

— Tyű, de ismerés ez a hang! — gondolta a másik utas.

...És lehullt a fától, lehullt a szeméve.

Ekkor lepődött meg csak igazában a két utas, mert az egyik nem más volt, mint a primadonna, a másik meg a táncoskomikus, az egyik operettszínházunk két haragosa.

De ekkor már nem lehetett fékezni. A táncoskomikus kezét csokolt a primadonnának és szont lett a béke köztük és este már vigan ropták együtt a dzaigget a színpadon.

László Andor
a Blaha Ujza színház tagja
a Jardin de Paris-ban
este 9 órakor.

Azt beszélük

hogy egyik operettszínházunk bonvivánja a jövő szezontól kezdődően vígjátéki színész lesz egyik drámai színházunkban és örökre bucsut mond a szes daraboknak.

hogy egyik operettszínházunk primadonnája, aki csak nemrég vált el urától, nemokkora ismét férjhez megy — régi urához.

hogy a Belvárosi Színház egyik szerzője darabjainak ötvenedik jubiláris előadására nagyrészt ajándékot ígért a derék szereplőknek. A szerzőt a darab negyvenhétcentedik előadása óta nem látte még a színház tájékn sem. Ezúton is kérjük, hogy jelentkezzék.

hogy Szabolcs Ernőt, a Fővárosi Operettszínház főrendezőjét rövidesen igazgatóvá nevezzék ki.

• A „Hunccat a lány” a színpad legnagyobb operettalkere. A kitűnő Stolz-operett minden előadására utolsó helyig megtelik a Király Színház nézőtere.

• Akti egész este mulatni és nevetni akar, okvetlen nézze meg a „Gyere be rózsám” előadását a Blaha Ujza Színházban, melynek minden eddigi előadásán táblás ház közönsége tapsolt a mintaszerű előadásnak.

• Paulni Béla „Gyilkos bácsi” komédiájának első három előadását valóságos vígünevete a közönség, Kabos, Z. Molnár, Maly Gerő, Bárony, Kertész, Gedonyi és az egyetlen nő szereplő, Csáthó Gittit, továbbá a jelenlévő szerzőt számtalanszor a függöny elé tapsolták.

ROVID HIREK

EZER DOLLÁRT

ígért egy budapesti hangversenyvállalkozó Beregi Oszkár-nak, ha két estén át fellép Budapestben.

A NEMZETI SZÍNHÁZ

az idén már nem ad több eredeti bemutatót. Az idei szezon klasszikus darabok felújításával foglalkozik.

PASSANYSZKY PEPI

orvosai tanácsára négyheteti tartózkodásra Abbaziaiba utazik.

SALAMON BELA,

a Terézkerüti Színpad igazgatója néhány nappal ezelőtt súlyosan megbetegedett. Salamon már könnyebben érzi magát és rövidesen újból fellép a Terézkerüti Színpadon. Aknay Vilmaival.

• A „Szépség” (Beauté) szereplő. Jaques Deval vígjátékában, mely Haffó Sándor kitűnő fordításában legközelebb a Magyar Színház közönsége elé kerül, különösen hálás szerep jutott Darvas Lili, aki a nő szépség hódító elgőncijében jelenik meg. Gellért, egy csúnya, esetlen tudós csillagász szerepében kitűnő feladatot kapott, Báthory Giza, a házasságok összehoromlásával szorakozó előkelő párizsi hölgy mulatóságos figuráját játssza. Vaszary Piroksa, Komlósy Ilona, Körmeny, Vándory, Réthy, Pártos és a keelb szerepekben Faludi Sári, Gombaszögi Irén, Dávid és Gero egyfolyg egy jól megrajzolt alakokat visznek színpadra.

• A Vízszínházban csütörtökön 25-ösödör adják az Antóniát, Lengyel Menyhért szenzációs vígjátékát. Az Antónia minden eddigi előadására elővételben kelt el minden jegy. Szombat délután vizsgaelőadás. (A folt, amely tisztít.) Vasárnap délután lesz a Taifun századik előadása.

• Góthó Kertész Ella, Góth Sándor, Rózahegyi Kálmán, Sarkadi Aladár, Bánkefi László, Solyom Janka, Radó Sándor, Friz Ödön, Haraszty Mici, Sándor Stefi, Sándor József az Apolló Színház tagyogó műsorának szereplői.

Ujvári Károly

Bécs kedvence, szenzorozott számokkal
a Jardin de Paris-ban
Este 9 órakor

• Az Apukám tölti be a Fővárosi Operettszínház jövő heti műsorát is. Szombaton huszonegödösödör adják Lehár nagy-szerű operettjét. Vasárnap délután a Három gráciát ismétlik.

Szuhányi Éva

a legzebb pesti táncosnő
erte 9 órakor
a Jardin de Paris-ban

• Remekművek sorakoznak a Városi Színház következő heti műsorán. Ma, vasárnap este Cár és décs című vígopera, hétfőn Sándor Erzi kamaraszékessénevel és Környetvel Bánk bá, kedden Nemeth Mariával Trubador kerül színre. Szerdán érkezik 50. előadásához Lábos Jucival Offenbach klasszikus operettje, Orpheus a pokokban, csütörtökön a Denevér, pénteken Faust, szombaton Pillangó kirasszony, vasárnap délután Mignon, vasárnap este Aquila-Adler Adeline és Gábor Józseffel a Cigánybáró, következő hétfőn dr. Nasta Mihállyal Sába királyneje egésztli ki a rendkívül gazdag műsort.

Solyom Janka

a legjobb magyar dízós naponta
JARDIN DE PARIS
Este 9 órakor

• A „Zöld lift” a Renaissance Színház színpadon bemutatott pompás amerikai bohózat dominálja a jövő hét műsorát. Ma, hétfőn, továbbá kedden, csütörtökön, pénteken s jövő vasárnap kerül színre Hopwood bohózata Karintny soktűtű fordításában. A bohózat a bemutatott előadásban rendkívül meglepetést aratott. A közönség alig fogta a lámpák elé szóllított a szereplőket, akik tudásuk legjavát kölcsönözték oda a szerzőnek, Hopwood-nak, az amerikai bohózat Caillavet-szerű mestereinek. Georg Kaiser „Asszonyáldozata” színpadon. „A három” szerdán és vasárnap délután (első mérés) helyzáró előadás szerepel a műsoron.

